SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1392

av Mikael Oscarsson (KD)

Porrfri barndom – stärkt skydd för barn från pornografi på nätet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram förslag om krav på effektiv och integritetsskyddande åldersverifiering för webbplatser med pornografiskt innehåll och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom EU bör verka för att reglerna om skydd av minderåriga i EU:s förordning om digitala tjänster tillämpas fullt ut mot pornografiska plattformar samt att EU:s app för åldersverifiering blir europeisk standard, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda stärkta förutsättningar för Mediemyndighetens tillsyn och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda ett krav på att mobiltelefoner, surfplattor och datorer som säljs i Sverige ska erbjuda föräldrakontroll när de tas i bruk, enligt fransk förebild, och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur skolor och andra verksamheter för barn kan ha filter som stänger ute pornografi på deras nätverk och utrustning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barn och föräldrar bör få bättre kunskap om pornografins skadeverkningar, genom skolans

undervisning om sexualitet, samtycke och relationer, där ett kritiskt förhållningssätt till pornografi bör ingå, och genom föräldraskapsstödet, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Sverige krävs 18 år för att köpa tobak eller spela om pengar, och 20 år för att handla på Systembolaget. Men den grövsta pornografin finns direkt tillgänglig på nätet, bara ett klick bort för vilket barn som helst. Den enda spärren är en ruta där användaren själv intygar att hen är myndig. Det är ingen spärr alls.

Barnombudsmannen har på regeringens uppdrag kartlagt forskningen om pornografins inverkan på barn och unga. Nio av tio pojkar och sex av tio flickor i sista året på gymnasiet har sett pornografi. Pojkar söker sig aktivt till pornografi första gången vid i genomsnitt 12,3 års ålder och flickor vid 13,8 år. En del barn exponeras ännu tidigare, av en slump eller genom att någon visar dem.

Det barn ser på nätet är inte erotik. Det är ofta förnedring, våld och övergrepp, framställt som om det vore normalt. När barn får sin första bild av sexualitet därifrån påverkas synen på kroppen, på samtycke och på vad en relation är. Den forskning som Barnombudsmannen har sammanställt visar samband mellan frekvent porrtittande och sexuellt aggressivt beteende, könsstereotypa attityder och en syn på kvinnor som sexobjekt. Även om orsakssambanden är svåra att belägga är riskerna tillräckligt allvarliga för att samhället ska agera. Barn har rätt att växa upp utan att deras första möte med sexualiteten formas av en industri som tjänar pengar på deras klick.

Barnkonventionen, som är svensk lag, ger varje barn rätt till skydd mot information och material som är skadligt för dess välbefinnande. Den rätten gäller också på nätet.

Världen agerar

Storbritannien kräver sedan juli 2025, genom Online Safety Act, en ”mycket effektiv” åldersverifiering på pornografiska webbplatser. Effekten kom direkt. Enligt den brittiska tillsynsmyndigheten Ofcom minskade besöken på pornografiska webbplatser med nästan en tredjedel. Ägaren till Pornhub rapporterade en minskning av trafiken med 77 procent. Användningen av VPN-tjänster ökade först men minskade sedan igen. Ofcom har inlett utredningar mot dussintals webbplatser och i februari 2026 dömt ut böter på 1,35 miljoner pund mot ett företag som inte kontrollerade användarnas ålder.

Frankrike kräver åldersverifiering på pornografiska webbplatser. När kravet skulle börja tillämpas i juni 2025 stängde Pornhub hellre sin sajt i Frankrike än att kontrollera användarnas ålder. I juli 2025 slog Frankrikes högsta förvaltningsdomstol fast att kravet gäller. Frankrike har dessutom sedan juli 2024 krav på att alla nya mobiltelefoner, surfplattor och datorer ska erbjuda föräldrakontroll redan när de tas i bruk.

I USA har 24 delstater sedan 2023 infört krav på åldersverifiering för pornografiska webbplatser. I juni 2025 slog USA:s högsta domstol fast att sådana krav är förenliga med konstitutionens yttrandefrihet.

Inom EU konstaterade Europeiska kommissionen i april 2026 preliminärt att Pornhub, Stripchat, XNXX och XVideos bryter mot EU:s förordning om digitala tjänster genom att inte skydda barn. Kommissionen slog fast att det inte räcker att användaren själv intygar sin ålder, och att varningstexter och suddiga bilder inte heller håller barn borta. Om kommissionens bedömning står sig kan plattformarna bötfällas med upp till sex procent av sin globala omsättning. Kommissionen har också tagit fram en app för åldersverifiering som kan visa att en användare är över 18 år utan att avslöja vem hon eller han är.

Sverige halkar efter

I Sverige finns i dag inget krav på åldersverifiering för pornografiska webbplatser. Jämställdhetsminister Nina Larsson har krävt att Sverige inför ett sådant krav. Tidöregeringen har tillsatt en utredning om en åldersgräns för sociala medier, men den omfattar inte pornografiska webbplatser.

Det är dags att gå från ord till handling. Tidöregeringen bör ta fram förslag om krav på effektiv och integritetsskyddande åldersverifiering för webbplatser med pornografiskt innehåll. Förslaget bör utformas så att det är förenligt med EU-rätten och den svenska grundlagens skydd för yttrandefriheten, och bygga på EU:s app för åldersverifiering. Ingen vuxen ska behöva lämna ut sin identitet. Men inget barn ska heller kunna klicka sig förbi en spärr.

De största plattformarna är etablerade i andra länder och regleras främst på EU-nivå. Därför är det avgörande att Sverige driver på för att kommissionen slutför ärendena mot de stora pornografiska plattformarna, att EU:s app för åldersverifiering blir standard och att reglerna tillämpas fullt ut. Mediemyndigheten, som är svensk tillsynsmyndighet för skyddet av minderåriga enligt förordningen, bör ges förutsättningar att bedriva en aktiv tillsyn och samarbeta med andra länders tillsynsmyndigheter.

Föräldrakontroll från början

Många barn får sin första mobiltelefon när de börjar skolan. Många föräldrar vet inte hur man aktiverar föräldrakontroll. I Frankrike måste alla nya mobiler, surfplattor och datorer erbjuda föräldrakontroll redan när de startas första gången. Funktionen är gratis och lätt att använda. Regeringen bör utreda ett motsvarande krav i Sverige. Det är en enkel åtgärd som gör det lättare för föräldrar att skydda sina barn.

Skolan ska vara en trygg plats

Barn ska inte kunna nå pornografi via skolans nätverk eller skolans datorer och surfplattor. Enligt barnrättsorganisationen Skärmtrygg Barndom, tidigare Porrfri Barndom, har över 85 procent av skolorna i dag digitalt barnskydd. När organisationen började sitt arbete 2017 hade bara 46 procent av kommunerna det. Det visar att det går, men också att det fortfarande finns luckor. Alla skolor och andra verksamheter för barn bör ha filter som stänger ute pornografi på sina nätverk och sin utrustning.

Kunskap och samtal

Ingen spärr är perfekt. Därför behöver barn också kunskap. Skolans undervisning om sexualitet, samtycke och relationer bör ge barn verktyg att kritiskt granska pornografi och förstå att den inte visar hur verklig sexualitet, kärlek och respekt ser ut. Föräldrar behöver stöd för att våga prata med sina barn om pornografi, gärna innan barnet har stött på den. Det bör vara en självklar del av föräldraskapsstödet.

Barndomen ska skyddas

Vi accepterar inte att barn köper alkohol eller spelar på kasino. Vi ska inte heller acceptera att barn möter våldsam pornografi med ett klick. Andra länder har visat att det går att göra något åt det. Nu är det Sveriges tur. En porrfri barndom ska bli verklighet.

Mikael Oscarsson (KD)